

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA.410.011.02.2019

Pani
Urszula Mendera-Bożek
Dyrektor
Wojewódzkiej Stacji
Sanitarno-Epidemiologicznej
w Katowicach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/086 System bezpieczeństwa obrotu środkami ochrony roślin

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Katowicach ul.Raciborska 39, 40-074 Katowice ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Urszula Mendera-Bożek, Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny-Dyrektor Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach ² (akta kontroli str. 3)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie organizacyjne do wykonywania zadań w zakresie nadzoru nad jakością zdrowotną żywności pod kątem pozostałości środków ochrony roślin. 2. Realizacja zadań w zakresie nadzoru nad jakością zdrowotną żywności pod kątem środków ochrony roślin. 3. Skuteczność systemu kontroli pozostałości w żywności środków ochrony roślin. 4. Działania informacyjne, promocyjne edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa żywności pod kątem pozostałości środków ochrony roślin.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2018 z wykorzystaniem dowodów sporządzanych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Mariusz Klimontowicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/102/2019 z 10 kwietnia 2019 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: WSSE lub Stacją.

² Od 15 września 2015 r. Dalej: ŚPWIS lub Dyrektor WSSE.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że struktura organizacyjna Stacji umożliwiała realizację określonych prawem zadań w zakresie bezpieczeństwa żywności w aspekcie pozostałości środków ochrony roślin⁵, pomimo że w badanym zakresie nie była ona dostosowana do niektórych standardów kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych określonych w komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z 16 grudnia 2019 r.⁶

Działania podejmowane przez ŚPWIS przy pomocy WSSE koncentrowały się głównie na opracowaniu rocznych planów poboru przez powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne⁷ próbek żywności do badań laboratoryjnych w ramach prowadzonej urzędowej kontroli żywności oraz monitoringu. Powyższą ocenę sformułowano przy uwzględnieniu nieznaczonej liczby próbek żywności pobieranych na obecność śor w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą, w porównaniu do liczby próbek wszystkich rodzajów pobranych do badań w ww. okresie na terenie województwa, a także przy uwzględnieniu przyjętej przez Głównego Inspektora Sanitarnego na szczeblu ogólnopolskim organizacji tych badań.

Zdaniem NIK identyfikacja zagrożeń związanych z bezpieczeństwem żywności pod względem śor nie była wynikiem aktywnych działań kontrolowanej jednostki, bowiem WSSE nie prowadziła udokumentowanych analiz ryzyka związanego z obecnością śor w żywności oraz nie formułowała wytycznych do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa śląskiego na lata 2016-2018 skierowanych do państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych⁸, które zawierałyby zapisy dotyczące zagadnień związanych z kontrolą żywności pod kątem pozostałości m.in. pestycydów. Działalność w tym zakresie polegała na przekazywaniu informacji uzyskanych z GIS stacjom powiatowym.

W okresie objętym kontrolą przeprowadzono audyty w PSSE dotyczące działań związanych z obecnością pozostałości pestycydów w żywności.

Pracownicy WSSE uczestniczyli w szkoleniach, których tematyka była związana z bezpieczeństwem żywności w zakresie pozostałości śor, a po odbyciu tych szkoleń, zostały przeprowadzone szkolenia tzw. kaskadowe dla pracowników PSSE. Stacja w badanym zakresie podejmowała działania przewidywane procedurami w przypadku otrzymania powiadomień w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Paszach⁹, z tym, że w jednym przypadku pomiędzy powiadomieniem pierwotnym RASFF a podjęciem działań przez WSSE przekroczone 48 godzinny termin przewidziany do podjęcia działań w przypadku zgłoszeń alarmowych.

ŚPWIS realizował Porozumienie z 20 stycznia 2015 r. zawarte pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa¹⁰, Głównym Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych¹¹ oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska¹², w którym określono zasady współdziałania ww. organów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: śor.

⁶ Dz.Urz.Ministra Finansów nr 15, poz. 84 zwany dalej: Komunikatem nr 23.

⁷ Dalej: psse

⁸ Dalej: ppis

⁹ Dalej: RASFF.

¹⁰ Dalej: GIORIN.

¹¹ Dalej: GIJHARS.

¹² Dalej: GIOŚ.

pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, aktualizując listę producentów pierwotnych żywności powiązaną z planem działań na dany rok, natomiast w ramach Porozumienia nie przekazywano innym organom inspekcji pełnych list tych producentów w danym roku.

Działania WSSE związane z działalnością oświatowo-zdrowotną w zakresie śor polegały głównie na zamieszczaniu na własnej stronie internetowej informacji dotyczących tego zagadnienia, z tym że zamieszczone tam informacje dotyczyły lat 2013-2015 i nie były aktualizowane. NIK zwraca uwagę na brak prowadzenia innych działań oświatowo-zdrowotnych dotyczących bezpieczeństwa i jakości żywności w zakresie środków ochrony roślin, a także na brak współpracy z organizacjami ekologicznymi/konsumenckimi zajmującymi się tematyką śor. Zdaniem NIK, nie sprzyja to podnoszeniu poziomu świadomości społeczeństwa w zakresie bezpieczeństwa żywności i jakości zdrowotnej produktów spożywczych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności

Opis stanu
faktycznego

1. Przygotowanie organizacyjne do wykonywania zadań w zakresie nadzoru nad jakością zdrowotną żywności pod kątem pozostałości środków ochrony roślin

1.1. W opracowywanych corocznie dokumentach pt.: „Główne kierunki działań i przedsięwzięć ŚPWIS”, tj. planach pracy na poszczególne lata okresu objętego kontrolą nie zaplanowano szczegółowo działań w zakresie nadzoru nad jakością zdrowotną żywności pod kątem pozostałości śor w ramach zapewnienia bezpieczeństwa żywności, natomiast zapisano w nich zamierzenie pn. „Badanie żywności pod kątem pozostałości śor”¹³.

(akta kontroli str. 542-543, 562)

1.2. „Wytyczne ŚPWIS do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa śląskiego” określone na lata 2016-2018 skierowane do ppis nie zawierały zapisów dotyczących zagadnień związanych z kontrolą żywności pod kątem pozostałości śor. Natomiast zawierały zapisy zobowiązujące do opracowania przez ppis przy udziale pracowników Oddziału Higieny Żywności i Żywnienia i Przedmiotów Użytku¹⁴ WSSE kwartalnych raportów z realizacji rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) nr 2015/175 z dnia 5 lutego 2015 r. ustanawiającego, ze względu na ryzyko zanieczyszczenia pentachlorofenolem i dioksynami, szczególne warunki mające zastosowanie do przywozu gumy guar pochodzącej lub wysłanej z Indii¹⁵.

(akta kontroli, str. 348-361)

ŚPWIS w okresie objętym kontrolą nie prowadził analiz ryzyka związanego z obecnością śor w żywności. Zastępca Dyrektora Stacji wyjaśnił, m.in. że : *ŚPWIS nie ma wpływu na zakres badań, gdyż są one narzucane odgórnie. Ponadto, bardzo duża liczba prób przydzielanych w ciągu danego roku (8.000-9.000) oraz braki finansowe powodowały, iż nie było możliwości zwiększenia ilości prób ani rozszerzenia kierunków badań w danym roku.* Natomiast nieprowadzenie analizy historycznej wyników prób dodatkowych wynikało z tego, że *pula 20% prób*

¹³ Dział III .2.2, poz. 5 Planu zasadniczych zamierzeń WSSE.

¹⁴ Dalej: HŻŻiPU.

¹⁵ Dziennik Urzędowy UE L. 30/10

dodatkowych jest tylko i wyłącznie w dyspozycji poszczególnych psse i to do nich należy decyzja, jakie próby i dlaczego zostaną pobrane. Generalnie, próby z puli dodatkowej obejmują próby celowane, takie jak wynikające ze skarg konsumenckich, zatruc pokarmowych oraz próby pobierane w ramach nadzoru nad importem.

(akta kontroli, str.553,558-559)

1.3. Zgodnie ze strukturą organizacyjną WSSE oraz kompetencjami komórek organizacyjnych określonymi w Regulaminie organizacyjnym¹⁶ obowiązującymi w latach 2016-2018, zadania z zakresu nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i jakością zdrowotną żywności wykonywał Oddział Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w Dziale Nadzoru Sanitarnego¹⁷ oraz pracownicy Działu Laboratoryjnego. Bezpośredni nadzór nad ww. działaniami sprawował Zastępca Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, będący jednocześnie Zastępcą WSSE (§ 5 RO).

W poszczególnych latach ww. okresu w WSSE zatrudnionych było łącznie odpowiednio 42, 38, 42 pracowników¹⁸. Wyżej wymienionym komórkom organizacyjnym oraz osobom w nich zatrudnionym nie zostały przypisane konkretne zadania w zakresie działań związanych ze stwierdzeniem pozostałości śor w żywności.

(akta kontroli str.14-18,24-40)

Kierownik Oddziału HŻŻiPU w Dziale Nadzoru Sanitarnego, wyjaśnił, że w tym pionie nie istnieje specjalizacja w zakresie śor i sprawami z tego zakresu zajmują się wszyscy pracownicy.

(akta kontroli str.29)

Zgodnie ze standardami kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych zawartymi w Komunikacie nr 23 Ministra Finansów struktura organizacyjna jednostki powinna być m.in. dostosowana do aktualnych celów i zadań. Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności jednostek organizacyjnych, poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki oraz zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny.

(akta kontroli, str. 552,556-557)

1.4. W latach objętych kontrolą trzech pracowników WSSE¹⁹ uczestniczyły w czterech szkoleniach zewnętrznych, których tematyka była związana z bezpieczeństwem żywności w zakresie pozostałości śor. Po odbyciu tych szkoleń, zostały przeprowadzone, m.in. przez przeszkolonych pracowników, trzy szkolenia tzw. kaskadowe dla pracowników PSSE. Tematy szkoleń dotyczących śor przedstawiały się następująco:

- „Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie pozostałości pestycydów w żywności” (2016 r.) oraz szkolenie kaskadowe „Plan poboru prób – uwagi, problemy, wytyczne, w tym pestycydy” (2017 r.);

¹⁶ Regulaminów Organizacyjnych z 20 grudnia 2013 r. oraz z 22 grudnia 2017 r., dalej: RO.

¹⁷ Zgodnie z § 7 ust.1 pkt 1 RO w skład Działu Nadzoru Sanitarnego wchodziły m.in.: Oddział Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku (dalej: HŻŻiPU) a także Dział Laboratoryjny, w tym: Oddział Badań Żywności i Przedmiotów Użytku, w tym: Pracownia Badań Fizykochemicznych Żywności oraz Oddział Analiz Instrumentalnych, w tym: Pracownia Absorpcyjnej Spektrometrii Atomowej, Pracownia Chromatografii Gazowej, Pracownia Chromatografii Cieczowej, dalej: HŻŻiPU.

¹⁸ W tym: w tym na stanowiskach związanych z nadzorem odpowiednio: 13,11,11 a w laboratorium: 29, 27, 31 pracowników.

¹⁹ Poszczególni pracownicy uczestniczący w więcej niż w jednym szkoleniu zostali wykazani tylko raz.

- „Wymagania dotyczące pobierania próbek żywności: Podstawowe informacje dotyczące pozostałości pestycydów w żywności – podstawowe definicje dotyczące pestycydów, przepisy regulujące bezpieczeństwo żywności, program kontroli pozostałości pestycydów w żywności – EU oraz krajowy, raportowanie wyników. Zasady pobierania próbek żywności w kierunku pestycydów (wykład i ćwiczenia) – podstawy prawne, definicje stosowane przy pobieraniu próbek, procedury pobierania próbek, transport i przechowywanie próbek, przykłady, źródła błędów”,
- „Plan pobierania próbek na 2019 r.: omówienie założeń do planu pobierania próbek na 2019 r. – zakres badań – pestycydy” oraz szkolenie kaskadowe „Wyjaśnienia, wątpliwości odnośnie planu pobierania próbek na 2019 r.”
(akta kontroli, str. 313-318, 552, 557)

1.5. W planach Stacji przewidywano prowadzenie badań pozostałości śró w żywności, natomiast w praktyce działania WSSE w tym zakresie polegały na sporządzeniu planu poboru przez psse próbek żywności do badania na obecność pestycydów na podstawie ich liczby próbek przewidzianej przez GIS dla województwa śląskiego, a następnie pobrane próbki były przekazywane przez WSSE do badania w wyznaczonych przez GIS pięciu laboratoriach badawczych, a wyniki badań były następnie przekazywane do psse. Pobór próbek WSSE zaplanowała w okresie objętym kontrolą dla wszystkich 20 psse znajdujących się na obszarze działania ŚPWIS, z tym że ilość próbek zaplanowana do pobrania przez poszczególne psse była zróżnicowana²⁰. Zastępca Dyrektora Stacji wyjaśnił, że w ustalaniu dla poszczególnych psse liczby próbek do badań laboratoryjnych kierowano się m.in. takimi czynnikami jak: liczba pracowników w danej komórce organizacyjnej, liczbą prób do poboru z innych kierunków, możliwością poboru prób z danego kierunku (producenci, duże sklepy sieciowe, dyskonty itp.), możliwością transportu prób. Ponadto próby rozdzielane były ze względu na możliwości kadrowe psse w danym miesiącu, okres wakacyjny i inne.

(akta kontroli, str. 141-144, 197-198, 552-553, 565)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia, iż struktura organizacyjna i kompetencje jednostek organizacyjnych WSSE w Katowicach umożliwiały nadzór nad bezpieczeństwem żywności pod kątem obecności pozostałości śró, w zakresie określonych prawem kompetencji. ŚPWIS nie prowadził udokumentowanych analiz ryzyka związanego z obecnością śró w żywności oraz nie formułował wytycznych do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa śląskiego na lata 2016-2018 skierowanych do PPIS, zawierających zapisy dotyczące zagadnień związanych z kontrolą żywności pod kątem pozostałości m.in. pestycydów.

²⁰ Największą liczbę próbek do badań laboratoryjnych PWIS zaplanował dla PSSE: w Cieszynie łącznie 36, w Bielsku- Białej 30, oraz Wodzisławiu Śląskim i Rybniku po 25, natomiast najmniejszą liczbę prób zaplanował dla PSSE w Tychach 11, Myszkowie, Kłobucku, Dąbrowie Górniczej i Lublińcu po 12.

2. Realizacja przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego zadań w zakresie nadzoru nad jakością zdrowotną żywności pod kątem pozostałości środków ochrony roślin

2.1. W latach 2016-2018 na terenie działania Stacji w zakresie pozostałości pestycydów w żywności przeprowadzono łącznie 414 badań, podczas gdy w okresie tym zaplanowano przeprowadzenie 385 badań tego rodzaju. Udział liczby zaplanowanych do pobrania próbek żywności pod kątem badania ich na obecność śor w łącznej liczbie zaplanowanych do pobrania próbek do badań laboratoryjnych wszystkich rodzajów na obszarze działania ŚPWIS wyniósł 1,4%, a udział liczby pobranych próbek na obecność pestycydów w łącznej liczbie pobranych próbek wyniósł 1,3%²¹.

Zgodnie z planami pobierania próbek do badania żywności dla WSSE w Katowicach, w 2016 r. zaplanowano i pobrano 125 próbek, w 2017 r. 130 próbek a pobrano 156²², oraz w 2018 r. zaplanowano pobranie 130 próbek natomiast pobrano 133 próbki.

W 2018 r. konieczność zwiększenia liczby prób wynikała z informacji zawartych w piśmie GIS z 16 kwietnia 2018 r.²³ informującego o pozostałości pestycydów w ziemniakach i innych warzywach przywożonych do Polski z państw trzecich oraz państw członkowskich UE. W wymienionych próbach nie stwierdzono w żywności przekroczeń dopuszczalnego poziomu śor.

Natomiast w okresie objętym kontrolą w dwóch próbkach pobranych w 2017 r. (kapusta pekińska²⁴, szpinak Baby²⁵) i dwóch w 2018 r. (papryka) odnotowano przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości²⁶, co stanowiło odpowiednio w danym roku 1,3% i 1,5% liczby pobranych próbek do badania pod kątem obecności pozostałości pestycydów²⁷.

(akta kontroli, str. 141-144, 164-197, 348-361, 565)

2.2. W związku ze stwierdzeniem w dwóch pobranych próbkach w 2017 r. (kapusta pekińska, szpinak Baby) oraz w dwóch w 2018 r. (papryka) przekroczenia NDP nie została poszerzona liczba prób i badań ww. warzyw pod kątem obecności pozostałości śor. ŚPWIS nie prowadził w okresie objętym kontrolą udokumentowanych analiz ryzyka w związku z rezultatami badań i tym samym nie były zmieniane kierunki i zakresy planów poboru prób na pozostałości śor oraz nie była prowadzona historyczna analiza wyników prób „rezerwowych” pod kątem zmiany kierunków i zakresów badań w planie pobierania próbek pod kątem pozostałości śor.

²¹ Należy zauważyć, że w tym samym okresie zaplanowano do pobrania na terenie działania ŚPWIS łącznie 26.786 próbek do badań laboratoryjnych wszystkich rodzajów (w 2016 r. 10.434, w 2017 r. 8.116 oraz 2018 r. 8.236) a w ww. okresie pobrano 32.683 próbki (w 2016 r. 10.787, w 2017 r. 10.924 oraz w 2018 r. 10.972).

²² Zwiększenie w 2017 r. liczby pobranych próbek o 26 w stosunku do liczby planowanej nastąpiło w wyniku informacji zawartych w pismach GIS z dnia 17 sierpnia 2017 r. oraz z dnia 21 sierpnia 2017 r.²² wskazujących na obecności niedozwolonej substancji (fipronilu) nie będącej śor, wykrytej w jajach i w mięsie drobiowym na terenie krajów członkowskich UE, w wyniku czego pobrano dodatkowo 26 prób.

²³ Nr GIS-BŻ-PS-4213-24/GZ/18

²⁴ Próbką 65/P0243010A/14/17/501

²⁵ Próbką Nr 139/P0251080A/14/17/016

²⁶ Dalej: NDP. Patrz: art. 3 ust. 2 pkt d rozporządzenia (WE) Nr 396/2005.

²⁷ Zgodnie ze szczegółowymi raportami z badań przekroczenia NDP dotyczyły: kapusty pekińskiej – badanie laboratorium WSSE Wrocław oraz szpinak Baby – badanie laboratorium WSSE Warszawa.

Z-ca Dyrektora WSSE wyjaśnił, m.in. że: ŚPWIS nie ma wpływu na zmianę kierunków i zakresów badań, gdyż są one narzucane odgórnie. Dodatkowo, bardzo duża liczba prób przydzielanych w ciągu danego roku (8000-9000) oraz braki finansowe powodowały, iż nie było możliwości zwiększenia ilości poboru prób ani rozszerzania kierunków badań w danym roku. Pula 20% prób dodatkowych jest tylko i wyłącznie w dyspozycji poszczególnych PSSE i to do nich należy decyzja, jakie próby i dlaczego zostaną pobrane. (...) *Decyzje o zmianie planu poboru prób w kierunku pestycydów podejmuje GIS. Nie występowało o poszerzenie liczby prób ze względu na małą ilość stwierdzonych przekroczeń. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż koszty badania próbek ponosi ŚPWIS. Każdorazowo, jeżeli próbka jest niezdyktoryszowana, opłatami obciążana jest WSSE w Katowicach. Koszty badań oraz koszty transportu części prób do poszczególnych laboratoriów są znaczne, stąd liczba pobieranych prób musi być ustalana racjonalnie. Decyzja o zwiększeniu liczby badań żywności pod kątem obecności śor mogłaby być rozważona w przypadku znacznego przekroczenia NDP w większej liczbie pobranych prób.*

(akta kontroli, str. 180-196,553-558)

2.3. Laboratorium WSSE w Katowicach w okresie objętym kontrolą nie prowadziło badań pozostałości śor w żywności²⁸ oraz nie uaktualniało, jak również nie rozszerzało akredytacji w powyższym zakresie. GIS w piśmie z 25 października 2010 r.²⁹ skierowanym do PWIS informującym o zakończeniu restrukturyzacji bazy laboratoryjnej w zakresie oznaczania pestycydów w żywności poinformował, że zgodnie z sugestiami *Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego oraz mając na uwadze wydolność analityczną laboratoriów PIS*, wyznaczył do realizacji tego zadania pięć laboratoriów WSSE w: Warszawie, Łodzi, Opolu, Rzeszowie i we Wrocławiu.

Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Oddziału HŻŻiPU „Badania tego rodzaju w okresie objętym kontrolą były zlecane do ww. laboratoriów (zgodnie z zaleceniem i podziałem na specjalizacje dokonany przez GIS)”.

(akta kontroli, str.41-53,197-198,547)

2.4. ŚPWIS w okresie objętym kontrolą przeprowadził trzy audyty w PSSE związane z działalnością dotyczącą obecności pozostałości pestycydów w żywności, tj: w 2016 r. w PSSE Częstochowie, w 2017 r. w PSSE Chorzowie oraz w 2018 r. w PSSE w Bielsku - Białej.³⁰ Przedmiotem ww. audytów była realizacja przez sekcje Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku ww. stacji powiatowych rozporządzenia (WE) nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym w obszarze pozostałości pestycydów w żywności w celu określenia stopnia zgodności działalności z zasadami określonymi w ww. rozporządzeniu³¹.

We wnioskach z audytów zapisano, że działalność komórek organizacyjnych w ww. PSSE związana z realizacją rozporządzenia (WE) 882/2004 w obszarze zanieczyszczeń pestycydami, jest zgodna z określonymi w rozporządzeniu zasadami oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt,

²⁸ W zakresach Akredytacji Laboratorium Badawczego WSSE wystawionych przez Polskie Centrum Akredytacji dla Laboratorium WSSE, od 13 stycznia 2012 r. nie występowały badania na obecność pestycydów.

²⁹ GIS-BŻ-SP-4213-31-2-GZ/10.

³⁰ WSSE obejmuje nadzorem 20 PSSE: Bielsku-Białej, Bytomiu, Chorzowie, Cieszynie, Częstochowie, Dąbrowie Górniczej, Gliwicach, Jaworznie, Katowicach, Kłobucku, Lublińcu, Myszkowie, Raciborzu, Rudzie Śląskiej, Rybniku, Sosnowcu, Tychach, Wodzisławiu, Zabrze i Żywcu.

³¹ Dz.Urz.UE L.165 z 30.04.2004 r., str 1. ze zm.

a także pozostałymi dokumentami będącymi kryteriami audytu, w tym przepisami prawa krajowego.

(akta kontroli, str.362-387)

Z-ca Dyrektora WSSE w sprawie sposobu zapewnienia bieżącego i skutecznego nadzoru nad organizacją komórek organizacyjnych zajmujących się w psse poborem próbek żywności do badań laboratoryjnych na obecność pozostałości śor, w sytuacji gdy audyty kompleksowe w tym zakresie były przeprowadzone przez PWIS w jednej psse rocznie, mając na uwadze, że 20 psse znajdowało się pod jego nadzorem, wyjaśnił, m.in. że *częstotliwość i zakres tematyczny audytów określana jest przez Głównego Inspektora Sanitarnego. Dodatkowo nadzór nad pracą komórek organizacyjnych zajmujących się w psse poborem próbek na obecność pozostałości śor do badań laboratoryjnych odbywał się w miarę możliwości (ze względu na określoną liczbę pracowników merytorycznych, jak i ilość zadań w komórce) na bieżąco poprzez sprawdzanie protokołów kontroli i protokołów poboru prób przez pracowników WSSE w trakcie przyjęcia próbek do transportu lub po otrzymaniu kompletu dokumentacji wraz z wynikami badań. Ponadto wyjaśnił, że podczas innych kontroli kompleksowych związanych z wykonywaniem zadań przez psse badana jest Poprawność merytoryczna przygotowanych w komórce organizacyjnej decyzji (dokumentacja pokontrolna, tryb przygotowania, terminowość, monitorowanie wykonanych zaleceń, dokumentowanie sprawy).*

(akta kontroli, str.553,559)

2.5. Zgodnie z informacją WSSE, w latach 2016-2018 na terenie województwa śląskiego wydano jedną decyzję w sprawie wycofania produktu żywnościowego ze względu na przekroczenie w importowanych rodzynek NDP etionu i tiakloprodu. Decyzją z dnia 29 marca 2017 r.³² PPIS w Częstochowie przedsiębiorcy zajmującemu się konfekcjonowaniem produktów żywnościowych nakazał wycofanie ich z obrotu oraz zakazał wprowadzania ich do obrotu (dotyczyło to 290 kg rodzynek w opakowaniach 10 kg). Jednocześnie ww. decyzją PPIS nakazał przedsiębiorcy wycofanie we własnym zakresie rodzynek w opakowaniach 100 gramowych. PPIS w Częstochowie w piśmie z dnia 16 kwietnia 2019 r.³³ poinformował WSSE, że zobowiązany podmiot wycofał 2857 opakowań 100 gramowych oraz zwrócił dostawcy 290 kg rodzynek w opakowaniach zbiorczych.

(akta kontroli, str. 332-347)

Dyrektor WSSE wyjaśnił m.in., że: *ŚPWIS nie wydawał takich decyzji (w sprawie wycofania produktów żywnościowych z obrotu – przypis NIK) ponieważ nie jest organem właściwym do ich wydawania. Na poziomie WSSE nie jest opracowywane żadne sprawozdanie w tak szczegółowym zakresie. Roczne sprawozdania MZ-48 wykazują ogólną liczbę decyzji o zakazie wprowadzania do obrotu (a nie nakazie wycofania) – bez podania przyczyny.*

(akta kontroli, str. 544,548)

2.5.W kontrolowanym okresie nie wpłynęły do ŚPWIS skargi, wnioski oraz petycje (w sprawie producentów żywności, sprzedawców) dotyczące nieprawidłowości związanych z obecnością śor w żywności. Rejestr skarg prowadzony jest centralnie dla całej WSSE w Katowicach przez sekretariat ŚPWIS.

(akta kontroli, str.163,544-545, 548)

³² NS/HZZiPU.432-9W/17

³³ Nr NS/HZZiPU.0613-104-723-2/19

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia, iż ŚPWIS realizował zadania w zakresie nadzoru nad jakością zdrowotną żywności pod kątem pozostałości śró w zakresie przypisanym WSSE. Ponadto NIK zwraca uwagę, że niezbieanie przez WSSE z PSSE informacji o wydawanych decyzjach w sprawie wycofania produktów żywnościowych z obrotu ze względu na pozostałości śró, może nie sprzyać bieżącej i stałej analizie stanu bezpieczeństwa żywności na terenie województwa w powyższym zakresie. NIK pozytywnie ocenia uczestnictwo pracowników Stacji w szkoleniach tematycznych związanych z pozostałościami śró w żywności oraz prowadzenie przez nich tzw. szkoleń kaskadowych dla pracowników PPIS.

3. Skuteczność systemu kontroli pozostałości środków ochrony roślin w żywności przeznaczonej do obrotu

3.1. W latach 2016-2018 PWIS otrzymała łącznie 186 powiadomienia alarmowe oraz 135 powiadomień informacyjnych w ramach systemu RASFF³⁴. W tym samym okresie ŚPWIS otrzymał 14 powiadomień o zagrożeniu związanym z obecnością pozostałości śró w żywności w ramach tego systemu, w tym: trzy powiadomienia alarmowe, które stanowiły 1,6% łącznej liczby wszystkich otrzymanych zawiadomień alarmowych oraz 11 powiadomień informacyjnych, które stanowiły 8,1% liczby łącznej powiadomień tego rodzaju. Procedura systemu RASFF w czterech przypadkach została uruchomiona wskutek powiadomień otrzymanych przez ŚPWIS z Komisji Europejskiej (w następstwie powiadomień dokonanych przez państwa wspólnoty) za pośrednictwem Punktu Kontaktowego przy GIS, w sześciu przypadkach w wyniku powiadomień otrzymanych od PWIS w: Gdańsku, Białymstoku, Wrocławiu, Warszawie, Olsztynie i Szczecinie oraz w czterech przypadkach w wyniku powiadomień dokonanych przez PPIS w: Rybniku, Wodzisławiu Śląskim, Rudzie Śląskiej i Myszkowie.

W badanych dokumentach nie były zawarte informacje wskazujące, aby uruchomienie w ww. przypadkach procedury RASFF miało wpływ na kierunki badań kontrolnych wykazanych w planach kontroli WSSE.

(akta kontroli, str.151,208b, 222, 236)

³⁴ W liczbie powiadomień pominięto 60 dotyczących wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Pozostałe powiadomienia były związane z niżej wymienionymi kategoriami produktów żywnościowych:

- suplementy diety 114 powiadomień w tym: 52 powiadomień alarmowych oraz 62 powiadomienia informacyjne,
- mięso i przetwory mięsne 33 w tym: 20 alarmowych oraz 13 informacyjnych,
- bakalie 27 powiadomień w tym: 13 alarmowych oraz 14 informacyjnych,
- wyroby cukiernicze trwałe 24 w tym: 17 alarmowych oraz siedem informacyjnych,
- przyprawy 22 w tym: 17 alarmowych oraz pięć informacyjnych,
- ryby i przetwory rybne 20 w tym: 14 alarmowych oraz sześć informacyjnych,
- kawa i herbata 19 w tym: 14 alarmowych i pięć informacyjnych,
- tłuszcze roślinne 18 w tym: siedem alarmowych, 11 informacyjnych,
- przetwory zbożowo-mączne 18 w tym: 14 alarmowych oraz cztery informacyjne,
- przetwory owocowo-warzywne 13 w tym: 10 alarmowych oraz trzy informacyjne,
- wody mineralne i napoje bezalkoholowe 13 w tym: osiem alarmowych oraz pięć informacyjnych.

Trzy powiadomienia alarmowe w ramach systemu RASFF otrzymane przez PWIS w dwóch przypadkach dotyczyły owoców z importu oraz w jednym przypadku warzyw, a w szczególności (w nawiasach podano nazwę śró) w:

- 2016 r. owoców pomelo (dicloran i izokarbofos),
- 2017 r. kapusty pekińskiej (dimetoat i ometoat),
- 2018 r. jagody goji (amitraza i karbofuran).

Powiadomienia informacyjne (11) w ramach ww. systemu dotyczyły w sześciu przypadkach warzyw, w czterech owoców i produktu owocowego oraz herbaty, a w szczególności w:

- 2016 r. selera (propikonazol),
- 2017 r. jabłek Jared (dimetoat), szpinaku Baby (klotianidyna), herbaty czarnej (antrachinol),
- 2018 r. owoców, tj. gruszek Abate i porzeczek MIX (chlorpiryfos), grapefruta zielonego (dimetomorf), sałaty masłowej (chlorpiryfos), papryki czerwonej - dwa zawiadomienia (etefon), kapusty pekińskiej (chlorpiryfos).

(akta kontroli, str.151-152)

W przypadku powiadomienia alarmowego RASFF nr 2018.2952 dotyczącego jagód Goji, notyfikowanego 18 października 2018 r., powiadomienie uzupełniające nr 2018.2952-fup2 z dnia 23 października 2018 r. zostało przez WSSE, po dokonaniu wymaganych czynności wstępnych, przekazane do psse w dniu 29 października 2018 r., tj. po upływie ponad 48 godzin od otrzymania powiadomienia pierwotnego z Komisji Europejskiej za pośrednictwem Krajowego Punktu Kontaktowego przy GIS. Ponadto nie przesłano do psse drogą elektroniczną informacji o zdarzeniu. Powyższe opóźnienie w działaniu wynikało z braku list dystrybucyjnych owoców, które to dokumenty zostały dostarczone WSSE w dniu 28 października 2018 r. W pozostałych zbadanych czterech przypadkach działania informacyjne oraz faktyczne, związane z analizą treści zawiadomienia oraz zgromadzonej dokumentacji przez Stację i stacje powiatowe, były podejmowane bez zbędnej zwłoki.

(akta kontroli, str.160,254, 289-291)

W okresie objętym kontrolą ŚPWIS nie posiadał informacji o przypadkach odrzucenia, w związku z obecnością śró, produktów na punktach granicznych w wyniku uruchomienia procedury RASFF. Nie wystąpiły także przypadki otrzymania przez ŚPWIS tzw. RASFF News w związku z obecnością w żywności pozostałości śró.

(akta kontroli, str.152-153, 290-312)

Natomiast w tym samym okresie ŚPWIS i psse poza systemem RASFF otrzymały pięć powiadomień od Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa³⁵, m.in. informujących o stwierdzeniu śró w badanej żywności pochodzącej od określonych producentów³⁶. ŚPWIS w ww. przypadkach dokonał powiadomienia właściwych PPIS.

(akta kontroli, str.319-331)

3.2. ŚPWIS nie posiadał informacji ilu z objętych jego kontrolą przedsiębiorców monitoruje produkcję żywności pod kątem pozostałości śró badaniami laboratoryjnymi ani informacji o liczbie oraz kompetencjach laboratoriów, z których korzystają producenci żywności zlecający badania pozostałości śró.

Zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Dyrektora WSSE, ŚPWIS nie posiada takich informacji, gdyż bezpośredni nadzór nad przedsiębiorstwami produkcji pierwotnej

³⁵ Dalej: WIORIN.

³⁶ Np. jabłek śró (chloropiryfos, cyprokonazol), pietruszki (azoksytrobina).

sprawuje terenowo właściwy ppis. Nie ma więc żadnych wskazań do gromadzenia i analizy przez ŚPWIS przedmiotowych informacji.

(akta kontroli, str.554, 561)

3.3. W okresie objętym kontrolą ŚPWIS realizował postanowienia Porozumienia zawartego w dniu 20 stycznia 2015 r. pomiędzy GIS, GIORIN, GIJHARS oraz GIOŚ, w którym określono zasady współdziałania ww. organów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego. Zgodnie z § 2 Porozumienie miało być realizowane przez strony zgodnie z ustawowymi kompetencjami³⁷. Na terenie województwa śląskiego na podstawie Porozumienia został powołany Zespół roboczy ds. realizacji *Planu działania* do zadań którego należała: koordynacja współpracy przy realizacji Planu oraz współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy inspekcjami o wynikach kontroli przeprowadzonych w zakresie objętym Porozumieniem. W okresie objętym kontrolą strony Porozumienia na szczeblu wojewódzkim:

- uzgadniały plany działania na dany rok, w tym WSSE przekazywała do planów listy producentów pierwotnych żywności, z tym, że nie przekazywano w tym celu kompletnych list producentów,
- wojewódzkie organy inspekcji przekazywały sobie informacje o wynikach kontroli przeprowadzonych na podstawie planów rocznych określonych w Porozumieniu. Informacja miała formę raportów zbiorczych okresowych i końcowych w postaci tabelarycznej,
- terenowe organy ww. inspekcji przeprowadzały wspólne kontrole i dokonywały poboru prób do badań laboratoryjnych (psse pobierały próbki warzyw i owoców miękkich na obecność azotanów i metali ciężkich, natomiast pracownicy Powiatowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa³⁸ pobierali próbki na obecność pozostałości pestycydów).

(akta kontroli, str.397-519,524)

PPIS z przedstawicielami PIORIN przeprowadziły łącznie 116 kontroli³⁹ oraz 31 z przedstawicielami Inspekcji Ochrony Środowiska⁴⁰.

W trakcie przeprowadzonych kontroli m.in.:

- w 2016 r. w jednym przypadku stwierdzono stosowanie substancji niedopuszczonej do stosowania w uprawie oraz w jednym przypadku stwierdzono stosowanie środków ochrony roślin, niezgodnie z informacjami umieszczonymi na etykiecie,
- w 2017 r. wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono dwie nieprawidłowości w zakresie higieny stosowania środków ochrony nawożenia, z uwagi na stosowanie niedopuszczalnych substancji aktywnych,
- w 2018 r. stwierdzono cztery nieprawidłowości polegające na stosowaniu środków ochrony roślin niezgodnie z etykietą (dwa przypadki), brak szkolenia w zakresie ich stosowania (1) oraz brak ewidencji wykonywanych zabiegów. Natomiast nie pobierano prób do badań na obecność pestycydów.

(akta kontroli, str. 524,526-541)

³⁷ W przypadku PIS w zakresie związanym z pozostałościami śor w żywności działania te miały polegać na kontroli zanieczyszczeń chemicznych żywności (w tym pobierania próbek)- po zbiorze – w obrocie (jak najbliżej etapu produkcji) i nadzór na dostawami bezpośrednimi. Działania te zgodnie z Porozumieniem leżały w kompetencji terenowo właściwych organów inspekcji – w tym przypadku psse.

³⁸ Dalej: PIORIN.

³⁹ W 2016 r. 38, w 2017 r. 40 i 2018 r. 38.

⁴⁰ W 2016 r. 9, 2017 r.10 i 2018 r. 12.

3.4.-3.10. W latach 2016-2018 ŚPIWŚ nie wydawał decyzji o wymierzeniu kar pieniężnych, o których mowa w art. 103 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia⁴¹ i nie wystąpiły przypadki:

- odstąpienia przez ŚPWIS od wymierzenia kary, nie analizowano spraw pod kątem określenia wysokości nakładanych kar,
- braku możliwości ustalenia odpowiedzialności konkretnego podmiotu, który powodowałby brak możliwości nałożenia kary pieniężnej,
- wniesienia przez przedsiębiorców odwołań do GIS od decyzji o nałożeniu kary pieniężnej (w związku śór) oraz wniesienia skarg do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

(akta kontroli, str.545-546,549,551)

ŚPWIS w tym samym okresie nie kierował zawiadomień do organów ścigania (związanych z obecnością pozostałości śór w żywności) w trybie art. 96 ustawy o bżż oraz nie posiadał wiedzy na temat ewentualnego ukarania sprawców oraz rodzajów poszczególnych spraw.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora WSSE: *Na poziomie WSSE nie jest opracowywane żadne sprawozdanie w tak szczegółowym zakresie. Z informacji otrzymanych od PSSE w dniu 15 kwietnia 2019 r. wynika, iż nie kierowały one zawiadomień do organów ścigania w powyższym zakresie.*

(akta kontroli, str. 546, 549,551)

3.10. W okresie objętym kontrolą zostały wniesione dwa odwołania od jednej decyzji wydanej przez PSSE w Częstochowie w sprawie wycofania z obrotu rodzynek, w związku z przekroczeniem poziomu pozostałości śór⁴². W obu przypadkach odwołania zostały prawomocnie oddalone: w pierwszym przypadku ze względu na niedopuszczalność odwołania (wniósł ją podmiot nieuprawniony), a w drugim przypadku ze względu na uchybienie terminu do wniesienia odwołania.

(akta kontroli, str.332-345)

3.11. ŚPWIS do oceny stopnia realizacji, w ramach budżetu zadaniowego na wszystkich poziomach (w tym psse), celu polegającego na zapewnieniu bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego w województwie, posługiwał się miernikiem stanowiącym stosunek liczby przedsięwzięć zapewniających bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne do liczby mieszkańców. Dane do obliczenia miernika dotyczące liczby przedsięwzięć pochodziły ze sprawozdań „MZ”, a liczba mieszkańców pochodziła ze statystyki Głównego Urzędu Statystycznego. Zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Dyrektora WSSE *zadania w zakresie kontroli pozostałości śór polegały na pobieraniu przez PSSE próbek żywności do badań laboratoryjnych, a najlepszym miernikiem umożliwiającym ocenę stopnia realizacji zadań związanych z kontrolą śór jest realizacjai poboru prób oceniana z częstotliwością co sześć miesięcy. W kontrolowanym okresie wskaźnik wykonania planu wynosił 100% lub więcej”.*

(akta kontroli, str.563-564)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia, iż ŚPWIS w badanym zakresie realizował w sposób skuteczny swoje działania w systemie RASFF w szczególności ze względu na niezwłoczność

⁴¹ Dz.U. z 2018 r. , poz.1541 , ze zm. dalej: bżż.

⁴² Decyzja opisan w punkcie 2.5 Wystąpienia pokontrolnego.

podejmowanych działań, poza jednym przypadkiem opóźnienia w podjęciu działań w przypadku zgłoszenia alarmowego.

ŚPWIS realizował także postanowienia Porozumienia zawartego w dniu 20 stycznia 2015 r. pomiędzy GIS, GIORIN, GIJKARS oraz GIOŚ w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego. Natomiast NIK zwraca uwagę, iż ŚPWIS nie posiadał informacji ilu z objętych jego kontrolą przedsiębiorców monitoruje produkcję żywności pod kątem pozostałości śor badaniami laboratoryjnymi, o liczbie oraz kompetencjach laboratoriów, z których korzystają producenci żywności zlecający badania pozostałości śor, nie posiadał wiedzy o liczbie skierowanych przez psse zawiadomień do organów ścigania (związanych z obecnością śor w żywności) w trybie art. 96 ustawy o bżz, w tym nie posiadał wiedzy na temat ewentualnego ukarania sprawców oraz rodzajów spraw, a także nie posiadał informacji o przypadkach odrzucenia na punktach granicznych produktów żywnościowych (w wyniku uruchomienia procedury RASFF) w związku z obecnością śor w wyniku uruchomienia procedury RASFF. W ocenie NIK może to utrudniać prowadzenie bieżącej i stałej analizy stanu bezpieczeństwa żywności m.in. pod kątem pozostałości śor na terenie województwa.

4. Działania informacyjne, promocyjne, edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa i jakości żywności w aspekcie pozostałości środków ochrony roślin

4.1. W latach 2016-2018 podejmowane przez ŚPWIS działania oświatowo-zdrowotne w zakresie dotyczącym ŚOR polegały na zamieszczeniu na stronie internetowej WSSE⁴³ w zakładce „Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku” w omówieniu przepisów prawnych, zasad prowadzenia dokumentacji, zamieszczenia wytycznych Dobrej Praktyki Higieny, obejmujących m.in. problem śor oraz podaniu informacji dotyczących monitorowania zanieczyszczeń chemicznych, w tym pozostałości pestycydów, a także na opublikowaniu na ww. stronie internetowej pliku pt.: „Monitoring pozostałości pestycydów w żywności w woj. śląskim w latach 2013–2015”, w którym omówiono rodzaje pestycydów oraz przedstawiono wyniki badań prób pobranych na terenie województwa śląskiego w latach 2013-2015.

Jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora WSSE skutki ww. działalności były monitorowane poprzez kontrolę tzw. licznika wyświetleń. (...) *Wobec braku innych »form zainteresowania« ze strony społeczeństwa uznano powyższe za wystarczającą ogólnodostępną formę informowania».*

Stan wyświetleń poszczególnych, wyżej wymienionych informacji na 3 czerwca 2019 r. wynosił, odpowiednio: 9063, 9196, 3120.

(akta kontroli, str.388-396,520-523,554)

4.2.-4.3. W latach 2016 – 2018 ŚPWIS nie prowadził współpracy z organizacjami ekologicznymi, konsumenckimi w zakresie tematyki śor oraz nie prowadził powszechnie dostępnych szkoleń w zakresie problematyki pozostałości śor w żywności, skierowanych do społeczeństwa.

Jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora WSSE *nie prowadzono współpracy z ww. organizacjami, gdyż w omawianym okresie nie została zgłoszona żadna inicjatywa od powyższych organizacji, dotycząca chęci takiej współpracy.*

(akta kontroli, str. 388-396,520-523,554,560)

⁴³ www.wsse.katowice.pl

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

ŚPWIS nie współpracował z organizacjami ekologicznymi i konsumenckimi zajmującymi się tematyką śor wynikającą m.in. z braku aktywności ŚPWIS w tym zakresie. Zdaniem NIK nie sprzyja to podnoszeniu poziomu świadomości społeczeństwa na temat zagrożeń, jakie niosą ze sobą pozostałości śor dla bezpieczeństwa żywności i jakości zdrowotnej produktów spożywczych.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Katowice, dnia 25 czerwca 2019 r.

Kontroler

Mariusz Klimontowicz
Gł. specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach
